

Thema's DNB & AFM toezicht – Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen

Aandachtspunt	Uitwerking
DNB & AFM: Toezicht op (nieuwe) vergunninghouders door Brexit	In 2019 zal, met het oog op de Brexit, de focus liggen op de beheerste transitie van activiteiten en de vraag of nieuwe vergunninghouders voldoen aan wet- en regelgeving. Sinds de invoering van MiFID II in 2018 is naast het exploiteren van een Multilateral Trading Facility ook het exploiteren van een Organised Trading Facility vergunning-plichtig. Hierdoor is een groter aantal instellingen onder toezicht van DNB en de AFM komen te vallen. DNB blijft de (potentiële) prudentiële risico's die voortvloeien uit vergunning-plichtige handelsplatformen monitoren. De AFM bereidt zichzelf, ondertoezichtstaande ondernemingen en consumenten zo goed mogelijk voor op de gevolgen van Brexit. Dit doet de AFM in samenwerking met de ESMA en Europese collega-toezichthouders.
AFM: Beleggingsproducten	De AFM onderzoekt in 2019 minimaal twee soorten beleggingsproducten. Als deze schadelijk blijken voor consumenten, kiest de AFM passende interventies. Een productverbod behoort tot de mogelijkheden. De AFM onderzoekt ook het productontwikkelingsproces bij beleggingsproducten, waar tevens wordt gekeken naar de distributiestrategie. Daarnaast onderzoekt de AFM de online beslisomgevingen van verschillende aanbieders van beleggingsproducten, waarbij digitale beïnvloeding een belangrijk element is.
AFM: Informatieverstrekking duurzame beleggingsproducten	De AFM doet onderzoek naar de informatieverstrekking over duurzame beleggingsproducten en treden indien nodig handhavend op wanneer de informatie niet correct, onduidelijk of misleidend is.
AFM: Toezicht op de Wwft	De AFM handhaaft bij beleggingsondernemingen, beleggingsinstellingen en financiële dienstverleners op de eisen uit de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Sanctiewet. De AFM voert hiervoor onder andere onderzoeken ter plaatse uit. Daarnaast doet de AFM onderzoek naar de meldplicht van beleggingsondernemingen en -instellingen van ongebruikelijke transacties en het gebruik van systematisch integriteitsrisicoanalyse (SIRA) bij vergunninghouders.

Thema's DNB & AFM toezicht - sector overstijgend

Aandachtspunt	Uitwerking
Algemene risico's	DNB & AFM hebben een aantal risico's benoemd die ook in 2019 om bijzondere aandacht vragen in het toezicht. Het gaat hierbij om de volgende risico's: politieke onzekerheid (vooral Brexit), verandervermogen, cyberaanvallen en IT-disrupties, financieel-economische criminaliteit, herbeprijzing van risico's en veranderende yield curve en kwetsbaarheden op de vastgoedmarkten.
DNB & AFM: Verandervermogen en technologische vernieuwing	<p>DNB acht het van belang dat instellingen meebewegen met veranderende marktomstandigheden, regelgeving en nieuwe ontwikkelingen zoals digitalisering. Wanneer instellingen zich onvoldoende aanpassen aan veranderende omstandigheden en risico's onvoldoende beheersen, kunnen op termijn het verdienpotentieel en uiteindelijk ook de financiële soliditeit verslechteren.</p> <p>DNB speelt in op technologische vernieuwing. Zo heeft DNB in 2016 samen met de AFM de InnovationHub opgericht om ondersteuning te bieden aan nieuwe en bestaande ondernemingen bij vragen over toezicht en bijbehorende regelgeving rond innovatieve financiële producten en diensten. In 2017 is hier Maatwerk voor Innovatie bijgekomen, met als doel het wegnemen van onnodige belemmeringen voor innovatieve financiële concepten. DNB zal in 2019 de DNB-AFM InnovationHub en Maatwerk voor Innovatie continueren en waar nodig verbeteren.</p>

	<p>Aangezien in toenemende mate financiële innovaties worden bewerkstelligd door kunstmatige intelligentie en distributed ledger technology (DLT), zal DNB in 2019 hier nader onderzoek naar doen.</p>
<p>DNB & AFM: Financieel- economische criminaliteit</p>	<p>Recente ontwikkelingen onderstrepen dat betrokkenheid bij financieel-economische criminaliteit nog altijd een reëel risico is. DNB-onderzoeken laten zien dat er over de hele linie nog een forse inspanning van financiële instellingen nodig is om de risico's voldoende te beheersen.</p> <p>Financiële instellingen geven nog onvoldoende adequate invulling aan hun poortwachtersfunctie. De aanpak van DNB om deze invulling te verbeteren bestaat uit vier onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) er vindt risico-gebaseerd thematisch en instelling-specifiek onderzoek plaats naar de beheersing van integriteitsrisico's, (ii) leidinggevende verantwoordelijken worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid voor het borgen van de poortwachtersfunctie en het zorgdragen voor de juiste compliancehouding binnen instellingen, (iii) nauwe samenwerking met partners binnen het Financieel Expertise Centrum (FEC) en (iv) ontwikkelen van nieuwe preventiemethoden. <p>DNB zal zich met haar thematische onderzoeken op drie specifieke gebieden richten, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) de voorkoming van betrokkenheid van financiële instellingen bij witwassen en terrorismefinanciering; (b) fiscale risico's en maatschappelijke onbetamelijkheid; en (c) ondermijnende en georganiseerde criminaliteit. <p>Hoewel de AFM de primaire toezichthouder is op beheerders van beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen en daarmee primair gaat over de handhaving van integriteitsrisico's, kunnen wij ons voorstellen dat DNB toch enigszins toezicht zou willen houden op risico's voor financieel-economische criminaliteit bij deze partijen.</p>
<p>DNB & AFM: Cryptovaluta</p>	<p>DNB blijft betrokken bij de verkenning van regulering van crypto's. De opkomst van crypto's vraagt om een adequate toezichtreactie. Er blijft sprake van een gestage opkomst van nieuwe crypto-toepassingen en een verdere evolutie van het bijbehorende crypto-ecosysteem. Vanwege de risico's van crypto's voor consumenten en in het kader van het bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering is een passend en proportioneel regelgevend kader van groot belang. Ook de AFM gaat door met de ontwikkeling van de aanpak voor crypto's en ICO's. De AFM beoordeelt in samenwerking met DNB en met buitenlandse toezichthouders welke wetgeving nodig is. De AFM signaleert ook het risico dat financiële ondernemingen producten op een manier aanbieden waarbij het belang van de klant niet voorop staat.</p>
<p>DNB & AFM: Toekomstgerichtheid en duurzaamheid</p>	<p>In 2019 onderzoekt DNB het verandervermogen bij een risico-gebaseerde financiële instellingen. De nadruk zal liggen op het verandervermogen ten aanzien van technologische innovatie en het kunnen oplossen van hardnekkige problemen. Het onderzoek van DNB richt zich in het bijzonder op de rol van intern toezicht en het middle management.</p> <p>Afgelopen jaren heeft DNB onderzocht aan welke klimaatgerelateerde risico's financiële instellingen bloot staan. Als volgende stap zal DNB de beheersing van die risico's verankeren in de beoordelingskaders voor het toezicht op banken, verzekeraars en pensioenfondsen. Hierbij zal ook de dialoog gezocht worden met de sector om van elkaars ervaringen en best practices te kunnen leren.</p> <p>DNB blijft zich in 2019 inzetten voor het vergroten van de rol van het financiële stelsel bij het beheersen van klimaatgerelateerde risico's en de financiering van groene investeringen. Dit sluit ook aan bij internationale, Europese en nationale (klimaatakkoord) ontwikkelingen.</p>

Daarnaast besteedt DNB in 2019 ook aandacht aan de inwerkingtreding van de eis aan kantoorpanden om vanaf 2023 te voldoen aan minimaal energielabel 2023. Deze eis heeft direct gevolgen voor aan kantoren gerelateerde beleggingen en leningen. Van belang is dat instellingen in kaart hebben welk deel van hun bedrijfsleningen met vastgoed als onderpand kantoren betreft en wat de energielabelverdeling is.

Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen zullen mogelijk via hun klanten vragen krijgen van DNB.

De AFM doet in 2019 onderzoek bij een aantal beursgenoteerde ondernemingen naar de toepassing van geïntegreerde verslaggeving. De AFM verkent daarnaast de snel groeiende markt voor duurzame obligaties en inventariseert de risico's die met de marktontwikkelingen gepaard gaan.

Thema's Autoriteit Persoonsgegevens (AP) toezicht – Financial services - Sector overstijgend

Aandachtspunt

Uitwerking

(Register van (niet-gemelde) datalekken

Sinds het van kracht zijn van de Wet Meldplicht Datalekken op 1 januari 2016, zijn organisaties verplicht om datalekken te melden en een register daarvan bij te houden. Voordat de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking trad op 25 mei 2018, lag de focus van de AP voornamelijk op het stimuleren van de verantwoordelijkheden van organisaties om datalekken te melden en (intern) te registreren.

Onder de AVG moeten ook niet-gemelde datalekken worden geregistreerd. De AP heeft aangegeven in 2019 extra aandacht te zullen besteden aan niet-gemelde datalekken en datalekken die (mede) zijn veroorzaakt door ernstige tekortkomingen in de beveiliging. De AP zou dit kunnen controleren door dergelijke registers bij de desbetreffende organisaties op te vragen.

(Tekortkomingen in de beveiliging van persoonsgegevens

De AP geeft aan dat een adequate beveiliging van persoonsgegevens van groot belang is, met name indien binnen een organisatie veel (gevoelige) persoonsgegevens worden verwerkt. Het niet op orde hebben van de beveiliging en/of toegangsautorisatie kan grote risico's met zich meebrengen voor de bescherming van persoonsgegevens, voornamelijk als hierdoor een datalek ontstaat. Derhalve heeft de AP ook aangegeven extra aandacht te zullen besteden aan datalekken die (mede) zijn veroorzaakt door ernstige tekortkomingen in de beveiliging (zoals hierboven aangegeven).

Contactpersonen

Emanuel van Praag
HVG Law
E: emanuel.van.praag@hvglaw.nl
T: +31 (0)88 407 0498

Dennis Apperloo
HVG Law
E: dennis.apperloo@hvglaw.nl
T: +31 (0)88 407 0450

Saskia Vermeer-de Jongh
HVG Law | AP Toezicht
E: saskia.de.jongh@hvglaw.nl
T: +31 (0)88 407 0103